

IN MEMORIAM IVAN FUČEK, DI

(ĐURĐEVEC, 1. SRPNJA 1926. – ZAGREB, 12. SIJEČNJA 2020.)

Rijetki su intelektualci koji su doživjeli tako duboku starost, ostvarili značajnu karijeru i objavili zapažena djela kao što je to prof. dr. Ivan Fuček čiji je ovozemaljski put završio u Zagrebu 12. siječnja 2020. godine. Član Družbe Isusove, svećenik, profesor i znanstvenik Ivan Fuček spada u red najvećih intelektualaca koji su rođeni u Podravini. Potvrđuju to njegova objavljena djela, dužnosti koje je obnašao i znanstveni opus pri čemu treba istaknuti da je Ivan Fuček drugi Hrvat, nakon znamenitog Ruđera Boškovića, koji je kao redoviti profesor predavao na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu. Priznat i poštovan diljem svijeta i u domovi-

ni Hrvatskoj koju je silno volio, rado je isticao svoje porijeklo. U nijednoj od biografija, pogotovo onima objavljenima u mnogobrojnim samostalnim knjigama, nije izostavljen podatak da je rođen u Đurđevcu. Kao najbolji stručnjak iz moralne teologije Ivan Fuček bio je priznat u svojoj domovini, ali i diljem svijeta, pogotovo u Vatikanu kao središtu Katoličke crkve. Stručnjaci Fučkov znanstveni interes svrstavaju u nekoliko kategorija među kojima možemo izdvojiti moralno-pastoralno područje, te proučavanje života i djela isusovca Jurja Muliha (1694.-1754.). Po ovom posljednjem je najpoznatiji u domovini Hrvatskoj, a i u rodnome kraju jer je proučavao djelovanje Jurja Muliha kao propovjednika u Podravini (posebno u rodnom Đurđevcu).

Pater Ivan Fuček rođen je u Đurđevcu 1. srpnja 1926. godine u obitelji Antuna i Barbare Fuček rođ. Kudumija, te je potomak jedne od najstarijih đurđevečkih starosjedilačkih obitelji. U rodnom Đurđevcu započeo je školovanje (od 1933. do 1938. godine) koje je nastavio u klasičnoj gimnaziji u Zagrebu (od 1938. do 1944. godine) gdje je maturirao, a od 1941. godine bio je u Nadbiskupskom sjemeništu na Šalati jer je želio postati svećenik. Prema vlastitom svjedočanstvu koje je izrekao na velikoj proslavi svoje dijamantne mise u župnoj crkvi u Đurđevcu 2015. godine značajno ga se dojmio susret sa zagrebačkim nadbiskupom koadjutorom, kasnijim kardinalom i današnjim blaženikom Katoličke crkve dr. Alojzijem Stepincem koji je 1936. godine bio u Đurđevcu i posvetio nove oltare u župnoj crkvi. Tom prigodom Stepinca je pozdravio upravo Ivan Fuček, tada desetogodišnji dječak koji će se susreta s duhovnim pastirima sjećati do kraja života.

Iste godine kada je maturirao Ivan Fuček stupio je u Družbu Isusovu položivši redovničke zavjete 30. srpnja 1944. godine. Nakon završetka filozofskih i teoloških studija zaređen je za svećenika 30. srpnja 1955. godine po rukama zagrebačkog nadbiskupa koadjutora Franje Šepera. Mladu misu slavio je u rodnoj župi u Đurđevcu 14. kolovoza 1955. godine. Pošto nije mogao poći misionariti u Indiju kao što je priželjkivao počeo je djelovati kao odgojitelj u sjemeništima i to najprije na Šalati, zatim u isusovačkom kolegiju na Jordanovcu, te sjemeništu u Dubrovniku. Kada mu je bilo samo 36 godina postao je 1962. godine provincijal Hrvatske provincije Družbe Isusove. Tada je bio najmlađi provincijal među isusovcima. Za Družbu Isusovu to je bilo važno i teško razdoblje zbog promjena nastalih nakon Drugog vatikanskog koncila i početka krize duhovnih zvanja. Na toj je funkciji ostao do 1968. godine, a 1969. godine postao je rektor isusovačkog Filozofsko-teološkog instituta u Zagrebu. Ondje je ujedno vodio kateheze za mlade laike, odnosno studente među kojima su bili mnogi današnji intelektualci i obnašatelji različitih službi i dužnosti u javnome i političkom životu Republike Hrvatske.

Disertacijom o isusovačkom misionaru iz 18. stoljeća Jurju Mulihu koju je obranio 1960. godine Fuček je stekao doktorat iz teologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu gdje je i habilitirao teologiju 1976. godine. Specijalizirao je moralnu i pastoralnu teologiju, liturgiku, katehétiku i duhovnost. Od 1960. do 2000. godine predavao je na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove i Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu gdje je bio profesor moralne teologije. Popis kolegija koje je držao kao dugogodišnji profesor doista je vrlo opširan: antička povijest, moderna filozofija, dogmatika, liturgika, crkvena povijest, katehétika, obiteljski moral te duhovna, sustavna, fundamentalna, specijalna i sakramentalna moralna teologija, i drugo. Od 1980. godine predavao je i na Papinskom sveučilištu Gregoriana u Rimu gdje je 1984. godine postao redovitim profesorom za specijalnu moralnu teologiju.

Uz njegov pedagoški i profesorski rad treba istaknuti barem značajnije funkcije i dužnosti koje je obnašao kao ugledni teolog svjetskog glasa. Bio je član Međunarodne papinske teološke komisije, te član nekoliko međunarodnih znanstvenih društava, pa je kao teolog bio, primjerice, angažiran u Bioetičkom centru Katoličkog sveučilišta u Milanu. Povezanost sa svojom domovinom u Vječnom gradu ostvarivao je kao duhovni upravitelj Hrvatskog Papinskog Zavoda sv. Jeronima u Rimu. Svakako je najznačajniji dugogodišnji angažman Ivana Fučka kao teologa Apostolske penitencijarije u Rimu (Pokorničarna Svete Stolice), odnosno papinskog ureda za rješavanje slučajeva vezanih uz sakrament svete ispovijedi koji djeluje u Rimu.

Ivan Fuček bio je izuzetno plodan pisac. Autor je više desetaka samostalnih knjiga, stotina članaka na raznim jezicima (ponajprije hrvatskom i talijanskom), rasprava, stručnih priloga s područja moralne, duhovne i pastoralne teologije. Mnoge od njegovih knjiga nastale su kao zbir kraćih ili dužih razmatranja o različitim pitanjima s područja morala i drugih teoloških disciplina te duhovnog života koja je objavljivao kao odgovore na pitanja čitatelja različitih katoličkih tiskovina. Velik dio objavljenih radova Ivana Fučka odnosi se na djela o već spomenutom Jurju Mulihu. Popis objavljenih samostalnih knjiga Ivana Fučka dokazuje kontinuitet znanstvenog interesa i predanost intelektualnom radu. Naslovi odaju da je Fuček kroz nekoliko desetljeća nastojao kompleksne teološke teme aktualizirati i približiti običnom čovjeku – vjerniku, a posebno mladima. U tome leži njegov nemjerljiv utjecaj na mnoge generacije u Hrvatskoj i svugdje gdje se čitaju njegova djela.

Među objavljenim djelima treba nabrojiti nekoliko knjiga: *Kršćanstvo bez vjere?* (1971.), *Osobno doživljeno kršćanstvo* (1972.), *Kršćanska zrelost na ispitu današnjice* (1973.), *Predbračna ljubav* (1974.) *Bračna ljubav* (1974.) *Mladima odgovaram* (1977.), *Susret s Bogom dobrote. Teološki vidici sakramenta pokore* (1980.), *Darivati ljubav. Pedeset novih odgovora iz moralno-vjerskog područja za osobnu i zajedničku izgradnju* (1984.), *Poruka Prve Ploče. Tri Božje zapovijedi* (1990.), *Il peccato oggi. Riflessione teologico-morale* (1991.), *La sessualità al servizi dell' amore. Antropologia e criterio teologico* (1993.), *Juraj Mulih: život i djelo* (1994.), *Bog, Život, Ljubav. Traganje za istinom* (1995.), *Obnova braka i obitelji. Prema učenju Humanae vitae 30 godina nakon* (1998.), *Vojevati pod Kristovom zastavom* (2000.), *Naša nas savjest pita* (2001.), *Ispovjednik i pokornik: moralno – duhovni aspekti* (2014.), te edicija s 10 svezaka pod naslovom *Moralno-duhovni život*. Uz sve to održavao je tečajeve duhovnih vježbi za svećenike, redovnike, redovnice, kandidate za svećeništvo i laike (studente). Mnogima je poznat po tome što je kroz više od 40 godina pisao odgovore na religiozno-moralna pitanja u *Glasniku Srca Isusova i Marijina*. Njegovi suradnici, učenici i prijatelji govore i pišu da je bio omiljen predavač za katedrom, a o požrtvornosti ovog vrhunskog teologa svjedoči činjenica da je tijekom dugog i plodnog života svoje slobodno vrijeme nesebično poklanjao svima koji su od njega tražili savjete ili duhovnu pomoć. Širokom krugu ljudi poznat je po redovitoj suradnji u radio-emisijama i katoličkim tiskovinama u kojima je javno odgovarao na aktualna i izazovna pitanja s područja teologije i morala.

Poslije umirovljenja živio je i djelovao u rezidenciji Družbe Isusove u Opatiji, a od 2016. godine bio je duhovnik Biskupijskog - misijskog sjemeništa »Redemptoris mater« u Puli. Na dan grada Đurđevca i blagdan sv. Jurja, 23. travnja 2015. godine, velečasni otac Ivan Fuček na vrlo svečani način proslavio je u rodnoj župi na dan njenog nebeskog zaštitnika svoj dijamantni jubilej – 60 godina svećeništva. Dva desetljeća ranije, 1995. godine na svečani način je u rodnoj župi u Đurđevcu također slavio svoje visoke jubileje. Njemu u čast povodom 90. obljetnice života na Filozofskom fakultetu Družbe Isusove u pro-

sincu 2015. godine održan je međunarodni znanstveni simpozij pod nazivom »Aktualne moralne teme«, a sljedeće godine je objavljen zbornik radova pod istim naslovom. Ivan Fuček počasni je građanin grada Đurđevca od 2010. godine, a 1998. godine primio je odlikovanje od predsjednika Franje Tuđmana.

Posljednje dane života Ivan Fuček proveo je u isusovačkoj zajednici na Fratrovcu u Zagrebu gdje je umro 12. siječnja 2020. godine u 94. godini života, 76. godini redovništva i 65. godini svećeništva. Pokopan je na zagrebačkom groblju Mirogoj 15. siječnja 2020. godine, a sprovodne obrede predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić uz prisustvo biskupa Jure Bogdana, mnoštva svećenika, redovnika, redovnica, bogoslova, vjernika, bivših studenata, predstavnika Grada Đurđevca i Župe sv. Jurja iz Đurđevca te rodbine i prijatelja. Doista se opravdano Ivana Fučka smatra najistaknutijim hrvatskim moralistom 20. stoljeća. Svojim znanstvenim i životnim postignućima zadužio je hrvatski narod, a posebno podravski kraj iz kojeg je potekao i gdje je stekao svoju prvu naobrazbu i odakle je ponio obiteljski odgoj. Tijekom svojeg dugog i plodonosnog života u različitim službama i u mnogobrojnim radovima pridonosio je ugledu zemlje i podravskog kraja na koji je bio ponosan.

Nikola CIK